

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Martia, Jue și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 6257 Bis.

[1-3]

CONCURS

Devenind vacant un stipendiu de stat de una mie (1000) corone destinat pentru calificatiunea superioară a absolvenților de cursul teologic din seminarul nostru arhidieceșan, pentru ocuparea aceluia se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Cel-ce va obține acest stipendiu este obligat a face studii speciale pedagogice, și după-ace va depune la finea anului al doilea la universitatea din Budapesta esamenul fundamental de stat, va fi obligat a face ceialaltă 2 ani la vre-o universitate împreună cu seminarul pedagogic în Germania, având a face apoi tot la universitatea din Budapesta esamenul obligat pentru profesorii de la școlile medii.

Suplicile concursuale sunt a se trimite la Consistoriul arhidieceșan, provădute cu următoarele documente:

- a) carte de botez;
- b) testimoniu de maturitate;
- c) absolvitoriu teologic;
- d) eventual alte documente recomandătoare;

e) revers, că după absolvare se va aplica în serviciul arhidieceșei, la postul care i-se va designa.

Cereri întrate după expirarea concursului nu se vor lua în considerare. Sibiu, 22 Iunie 1904.

Consistoriul arhidieceșan.

Nr. 6553 Școl.

[2-3]

CONCURS

Devenind cu finea anului școlar 1903/4 în vacanță un stipendiu de 1000 corone din fundațiunea „Moga”, pentru ocuparea aceluia se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

În sensul testamentului fericitului fondator, la acest stipendiu pot concura tineri români gr.-or. din Transilvania, cari studiază drepturile sau filosofia.

Cereri de concurs sunt a se trimite în termenul indicat la Consistoriul

archidieceșan, provădute cu următoarele documente:

- a) carte de botez;
- b) testimoniu de maturitate, respective din anul ultim de studiu;
- c) adeverință de la medic despre integritatea trupescă și sufletească;
- d) eventual alte documente recomandătoare.

Cereri întrate după expirarea concursului nu se pot lua în considerare. Sibiu, 25 Iunie 1904.

Consistoriul arhidieceșan.

Discurs festiv

ținut la încheierea anului școlar de la școlile medii gr.-or. române din Brașov în 27 Iunie v. a. c. din partea directorului V. Onișin.

Onorate dle president al Eforiei școlare!

Stimați domni și stimate domne!

Ziua încheierii anului școlar este unul dintr-ze rarele prilejuri, în cari ne este dat nouă școlii a sta puțin de vorbă cu părinții, amicii și protectorii școlarilor nostri și a semăna câteva seminte de idei, cari trebuie să prindă rădăcini la noi, dacă este ca școlă și societatea mare să meargă mână în mână și să se ajutoreze reciproc.

Pe elevi îi avem 10 luni de-arândul, pe dvăstră stimați, părinți și amici protectori ai școlarilor nostri, v-avem abia odată sau de două-ori pe an în fața noastră. Iată de ce îndeosebi către dvăstră mă adresez de astădată, v-avem cu dvăstră împreună să clarific o cestiune mare și frumoasă.

Pedagogia, adică știința creșterii copiilor și a tinerilor întru „omeni” în înțelesul cel mai înalt și mai nobil al cuvântului, este de bună seamă o știință. Ea este o știință, întru cât ne prezintă într-un întreg sistematic rezultatul teoretic al experiențelor pedagogice a veacurilor. Dar în același timp ea este și o artă, care se arată la punerea în practică a teoriilor științifice pedagogice. Este același raport între pedagogia-știință și pedagogia-artă, ca și în-

tr-ze știința-retorică și arta oratorică, ca și într-ze știința poetică și într-ze creațiunea de artă a poeziei, ca și într-ze teoria picturii și într-ze arta picturii. Tota teoria pedagogică, adică totă știința pedagogiei în sine nu ni-ar fi de nici un folos, dacă în aplicarea ei, în realizarea ei, adică în creșterea tinerimii, nu am fi artiști. Știința este baza, este izvorul din care scotem apa limpede a cunoștințelor pedagogice, — ear’ practica este arta, este edificiul ce clădim pe baza dată, este meșteșugul cu care folosim apa cea limpede spre adăparea cu măsură, cu rost și la timp a odraslelor ce avem să creștem.

De aci se vede, că în pedagogie știința face foarte mult, dar’ că arta face totul.

Arta aceasta a creșterii își are greutatea sa principală în împrejurare, nu obiectul educațiunii, omeni viitori, că sunt păpuși la fel, ci sunt individualități de sine, cari de-si se aseamnă într-ze olaltă, totuși se și deosebesc de olaltă, se deosebesc după etate, sex, temperament, vigoare fizică, capacitate intelectuală, creștere de acasă, etc., formând tot atâtea unități, cari reclamă proceduri pedagogice individuale.

Dacă așa este la indiviții singuratici, așa trebuie să fie — socotesc eu — și la individualitățile colective sau etnice, adică la popoarele diferite, considerate ca unități individuale. Căci adevărat este, că omeni suntem cu toții după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, dar’ cu toate acestea ne și deosebim într-ze olaltă după rasă și după naționalitate în sute și sute de individualități etnice, în tot atâtea tipuri speciale. Și câtă deosebire nu este într-ze tipul german, spre pildă, și într-ze tipul unui popor canibal din Africa centrală! Ar fi ridicul a presupune, că practica pedagogică într-o școală de băieți canibali și într-o școală de băieți germani, ar pute să fie identică!

Cum arta pedagogică trebuie să fie individuală în genere, — un lucru peste ori-ce îndoială, — urmază de la sine, că ea trebuie să fie și națională, adică

să țină seama în munca educațiunii de tipul specific național, care este înrădit în firea fie-cărui elev al său.

Fiind pedagogia practică o artă, este numai firesc, dacă i-se impune a fi națională; este deci numai firesc, dacă noi Românii ridicăm postulatul unei pedagogii naționale române. Căci toate artele își au tipul lor național după popoarele prin cari ele s-au creat, și earăși fie-care popor consideră ca culmea stăruințelor sale în artă, țința de a-i imprima acestuia stampila specifică a individualității sale etnice, adică pe scurt a-i da: un caracter național propriu și original. Ear’ că acest caracter specific și propriu, prin care popoarele se deosebesc într-ze olaltă, există, asta o știe totă lumea, o știa și acel Bulgar din sec. XIII, care dând o descriere zoomică a popoarelor învecinate a zis: Bulgarul e bou, Grecul e vulpe, Sârbul lup, Ungurul panteră și Românul pisică.

Pe cât de justificat este a se vorbi de o pedagogie națională în genere, și în special de o pedagogie națională românească, pe atât de adevărat este, că această cestiune la noi nu este încă clarificată în de-ajuns.

S’a vorbit la noi mult și bine despre o „educațiune națională” în acel înțeles, că se fixa drept problemă a creșterii iubirea de neam, de limbă, de tradițiuni naționale, scurt: cultivarea unei vii conștiințe naționale. Acest postulatul rămâne vecinic și neștirbit și îndreptățirea lui este de o evidentă axiomatică. Dar’ acesta este numai o parte din noțiunea pedagogiei naționale; despre o altă parte a ei neglijată până acum voi să vorbesc de astădată.

O individualitate etnică, un popor, formând un tip aparte și bine distins de cel al altor popoare, se compune din o serie de însușiri fizice, psihice și morale, într-un anumit grad de amalgam, întocmai așa ca ființa specifică a unui individ singuratic, a unui singur om.

Colectivitatea aceasta tipică fiind obiectul muncii educative a pedagogu-

FOIȘORĂ

Discurs ocașional,

rostit la jubileul profesorului Demetriu Cunțan.
de Stefan Mircan, cleric c. III.

Mult onorate Domnule jubilanți!
Ilustră Adunare!

Patruzeci de ani în lucrare neobosită, 40 de ani în serviciul bisericii și școlii, 40 de ani în serviciul cultului național românesc, 40 de ani în serviciul cultului morale universale, nu pot, ca cel puțin într-ze cei mai de-apropie să nu provoace un cuvânt de aprobare, un cuvânt de aderență, un cuvânt de mulțămire și recunoștință, un cuvânt de însoțire.

Astfel azi, când sunt 40 de ani trecuți, de când dl profesor Demetriu Cunțan și-a început activitatea de profesor seminarial, nu se poate, ca noi, unii din cei mai de-apropie ai d-sale, ca fii iubitori de părinții nostri suflători, ca fii recunoscători pentru jertfele ce se aduc pentru luminarea sufletelor noastre, să nu rostim cuvânt de mulțămire.

Pentru aceea societatea de lectură „Andrei Șaguna” a îmbrăcat astăzi haină de erbare. Haină țesută din cântări înălțătoare

și din veselia fețelor noastre și din seninătatea privirii ochilor nostri; haină simplă, dar’ de mult preț.

Căci se nu se caute în complexitatea festivității prețului ei, se nu se caute prețul serbării în pompa esteriore, în vorbe bine sunătoare, fiind-că foarte adese-ori toate acestea sunt aramă sunătoare și chimval răsunător.

Să se caute prețul serbării acesteia în curățenia sufletelor noastre, în nobilitatea sentimentelor noastre, ce se reoglindează în această haină simplă, dar’ curată.

Acest fapt îl accentuăm îndeosebi: Nu fățarnicie, nu simulare, nu șiretenie, nu interese sunt esența la care se reduce haina cea simplă cu care ne-am îmbrăcat astăzi, ci sunt sentimente de dragoste fiască, sentimente de recunoștință pentru ostenelele părintelui suflător, ce le-a întimpinat întru luminarea fiilor, sentimentele de iubire și recunoștință ale tinerimei față de bărbatul încărunțit în muncă neîntreruptă pentru promovarea cultului.

Atari sentimente ne îndemnă astăzi să ne îndreptăm privirile noastre asupra personalității dlui profesor Demetriu Cunțan, încununând-o cu laude și cu cântări.

Demetriu Cunțan s’a născut în an. 1837, în comuna Dobârea, comitatul Sibiu, din părinți economi. Prima instrucțiune o-a primit în școlă elementară din sat, a trecut apoi la școlă normală germană din Mercurea, unde puțin a stat, căci a erupt revoluția din 48. După încetarea revoluției a intrat în cl. II. normală la școlă de stat din Sibiu, a urmat apoi la gimnaziul rom. cat. tot de acolo, absolvând în a. 1858 cu succes cl. IV. gimn.

Astfel ca absolvent de gimnaziul inferior vine tinerul Cunțan la institutul teologic. Școlul lui era, ca să continue clasele gimnaziale superioare, drept ce s’a și înscris pe cl. V. gimn., dar’ aorta a voit altceam.

În anul 1858/9, și 1859/60 face cursurile clericale de 2 ani, cât dura clerica pe timpul acela. Ca cleric tinerul Cunțan a fost cel mai distins atât în purtarea sa, cât și în studii, și în deosebi în cântările bisericești.

În anul 1859/60, când era pe cursul II. s’a întâmplat că a devenit vacant postul de învățător la școlă normală din Sibiu, suburbul iosefin. Episcopul Șaguna neavând la dispoziție învățătorii deplin calificați, a reflectat la un cleric din cursul II, ear’ din partea direcțiunii seminariale a fost recomandat clericul Demetriu Cunțan.

Acesta este un moment de cea mai mare însemnătate în viața dlui Cunțan.

Tinerul Cunțan, venit la teologie cu gândul de a continua gimnaziul vine în contact imediat cu Marele Șaguna. Sufletul tinerului cleric e răpit de individualitatea puternică, care a răpit încă multe alte suflete — spre fericirea bisericii și a neamului — e răpit ca de un povoiu puternic, ce duce cu sine tot ce află în cale. Marele Șaguna prin puterea magică, cu care influența asupra tuturor persoanelor cu cari venea în contact, a făcut și pe tinerul Cunțan să părăsască gândurile de mai înainte, să se străbată de spiritul puternic al Marelui bărbat, direcție sigură să apuce, direcția celui Mare spirit, putere nouă să iee din puterea Marelui spirit.

Astfel îl vedem și pe Cunțan gregar în oștea biruitoare a lui Șaguna, în oștea, ce a început războiul erunt în contra întunecului, ce a purtat luptă după luptă, în care s’a distins soldat de soldat, căci nu lupta nimeni pentru sold, ci luptau cu toții pentru deșteptarea, susținerea și dezvoltarea focului sacru al iubirii de neamul strămoșesc și de biserică strămoșescă.

(Va urma).

lui practic, el se află în aceeași situație, ca și față cu complexul sufletesc individual al unui singur elev.

Urmăzând deci, că dacă e să-și exercite educația puterea sa nivelătoare și nobilitătoare asupra obiectului de educat, pedagogul trebuie să cunoască cât se poate de bine acel complex de însușiri fizice, psihice și morale, cari constituie ființa acelui obiect. În cazul nostru deci primul postulat al pedagogiei naționale române este: *trebuie să cunoștem complexul de însușiri fizice, psihice și morale, cari constituie tipul poporului românesc în genere, a celui de la noi în special.*

Iată prima greutate, pe care analizându-o mai de aproape, ne vom convinge, că încă nu am trecut cu pedagogia noastră națională nici peste prima și cea mai elementară premisă a ei.

Tipul fizic-psihic și moral al poporului român! Este el fixat? Suntem noi cu toții de acord asupra acestui tip? S'au făcut încercări de a-l fixa. Dar încercările s'au făcut sau unilateral, sau eronat, fapt e că nu suntem azi de comun acord încă asupra acestui tip.

Și e un lucru din cale afară anevoios să fixăm acest tip, câtă vreme obiectul observațiilor este identic cu subiectul observator. Avem să ne caracterisăm calm și obiectiv noi pe noi, este cazul cel mai greu de observație dintr-o țară, câtă vreme cunoștem în știință. Preocupații chiar inconștiente, afecțiunea înăscută, ambiția națională etc. ne întunecă vederea și astfel se crează o gamă întregă de preinse tipuri ale poporului românesc, cari au răsarit toate din judecăți mai mult sau mai puțin preocupate.

Străinii?! Ce-i arde pe străini de o judecată obiectivă asupra noastră? Și în cele mai multe cazuri ei ne judecă fals, sau fiindcă ne iubesc sau fiindcă ne cunosc prea puțin.

Cu un cuvânt, este încă o problemă a viitorului, fixarea definitivă și detaiată a tipului ființei Românilor, fără de care pedagogia națională este lipsită de chiar primul ei punct de mănecare.

Cu toate acestea asupra unor însușiri obștești ale neamului nostru am ajuns cât de cât a avea vederi identice. Dintr-o însușirea acestea, bune și rele, îmi iau voia a reține câteva și dacă voi stăruî cevași mai nereservat asupra celor rele, este nu că-mi iubesc neamul mai puțin de cât aceia cari vor să ignoreze relele noastre moștenite, ci că doresc, ca ele cu o zi mai curând să se îndulcescă, să se corecteze prin munca mare a pedagogiei naționale. (Va urma.)

„Cum se ne apărăm?”

Ziarul „*Alkotmány*” luând act despre articolul dlui Dr. Lemény, publicați sub titlul de sus în ziarul nostru, și publicați și în „*Unirea*” din Blaj, ajunge la următoarele concluzii:

„... Argumentările acestea merită deosebită atenție atât din cauza ponderosității lor, cât și din cauza locului de unde vin ele. Căci e fără îndoială, că închiderea celor 4000 de școli populare române ar provoca sgușduri uriașe în viața culturală și financiară a statului.

De astădată însă vom să mai îndigăm numai la acea specială situație, pe carea o au în viața poporului român bisericile.

În lipsa altei organizări externe adecă, biserica gr. ortodoxă și cea gr. catolică formează legătura care ține la oaltă pe membrii naționalității române. Și pentru naționalitatea română tocmai din acest punct de vedere au așa mare însemnătate art. de lege IX și XXXIX. din 1868, dintr-o parte cel dintâi desface biserica gr. ortodoxă în două părți complet independente și de sine stătătoare: în biserică română gr. or., și biserică sârbă gr. or., ear' celalalt articulează în lege înființarea provinciei arhiepiscopiei gr. catolice de sine stătătoare, scosă de sub dependența față cu arhiepiscopul din Strigoni. În modul acesta viața bisericească a acestui popor a primit în ambe direcțiuni o așa soluțiune,

despre care se poate zice că din punct de vedere etnic românesc e cea mai norocoasă.

Dispoziția lui Hieronymi, care a interzis organizarea politică pe basă naționalistică, a îndrumat și îndrumă pe Români și în cazul prezent, ca în măsură potențată să introducă politica în viața lor bisericească, de prezent unica organizare eternă a membrilor naționalității acesteia. Dacă luăm acum în socotință, că uriașa forță materială care de prezent e angajată pentru scopuri culturale, prin închiderea școlilor populare va trece în mâna acestor biserici ce servesc interesele române naționale, etnice, și le va face puternice, materialește independente, — atunci vom înțelege, că într-o referință ardelene chiar și cel mai zelos șoven trebuie să fie contrar proiectului lui Berzeviczy, chiar și în cazul că — de altcum — l'am considera ca fiind corect, oportun, ear' dificultățile invocate contra lui și imposibile de combătut, le-am considera ca fiind nebasate.”

Vorbirea deputatului Dr. A. Vlad

rostită în ședința din 6 Iulie n. a dietei ungare.

La ordinea zilei discuția asupra bugetului.

Aurel Vlad: Onorată cameră! Față de guvernul actual mi-am exprimat deja neîncrederea atunci, când s'a prezentat înaintea dietei. Acum însă, când avem de a face cu fapte de cărmuire ale guvernului, acum când cunoștem politica lui și din declarațiunile cari le-a făcut cunoștem și spiritul în care vrea să cărmuiască țera, neîncrederea mea e mai mare, așa în cât nu pot vota bugetul nici cu ocazia desbaterilor generale.

Guvernul actual a promis în programul său o mulțime de reforme, dar mijloacele prin cari execută aceste reforme dau anșă la cea mai extremă neîncredere. Guvernul, după restabilirea ordinii parlamentare, care i-a reușit numai prin amenințarea cu clătura, a aflat de cuvință ca cel mai urgent lucru a se ocupa de sporirea lefurilor oficialilor. Și anume în primul rând s'a apucat să reguleze léfa funcționarilor comitatensi. Al doilea act al lui a fost acela, că a sporit bugetul militar.

Faptul, că guvernul s'a ocupat prima oră cu ridicarea lefurilor oficialilor comitatensi, dovedește, că primul gând al guvernului actual a fost acela, ca să câștige și să ademenască pe aceia cari vor îndeplini misiunea de corteși la alegere.

Dacă avem în vedere avantajile pe cari le promite agenților administrativi, ușor ne putem da seama, că aceștia sunt copiii răsfățați ai guvernului, ear' guvernul știe ce face. Prin angajamentul acestor sarcini statul ia asupra sa astfel de greutăți, în cât pe terenul reformei de dare și a politicii sociale s'a făcut pe mai mulți ani imposibil, deosebit situația financiară a statului nu permite reforme pe acest teren. Cu toate că de ani de zile se cere de urgență reforma dărilor, lucru pe cari l'au recunoscut chiar și ministrii de finanțe, cu toate acestea prin angajamentul acestor sarcini realizarea ori-cărei reforme de dare au făcut-o imposibil pe mai mulți ani. O reformă de dare corespunzătoare spiritului veacului nostru aduce cu sine, după cum însuși ministrul de finanțe a declarat, scăderea interimară a venitelor statului. Deci prin aceea, că se măresc lefurile funcționarilor și se sporesc cheltuielile armatei, facem imposibilă reforma dărilor, care, dacă vrea să fie dreaptă și leală, trebuie să îmbrățișeze darea progresivă, minimul de existență și neviolarea căminului, pentru-că fără îndeplinirea acestor reforme înzădar vorbim aici de situația miserabilă a micului proprietar, pe care nu o putem îmbunătăți altfel, de cât prin aducerea acestor reforme.

În cursul desbaterilor bugetului colegul meu, dl L. Hornyánszky, din partidul guvernamental, a descris în colorii triste situația proprietarilor mici. S'a ocupat și de acele cauze, cari au creat această situație. După părerea mea însă a scăpat din vedere astfel de cauze, cari au contribuit simțitor la agravarea acestei stări de lucruri. Situația tristă a micilor proprietari e de a se atribui în mare parte raporturilor administrative miserabile. Agenții administrativi nu privesc poporul de concetățeni, ci de material bun de exploatat; ear' judecătura în materie de trans-

gresiuni urmărește ținta de a înlesni administrăției aducerea la sapă de lemn a țărânelor și a-i da în mână toiagul pribegiei, ca să plece în America, în România sau în lumea largă.

Eu voi ilustra cu pilde câtă dreptate am, de exemplu: un om, Ioachim Cosma din Burjuc — al cărui nume îl amintesc și întru în amănuntele acestei întrebări, ca să se vadă cât de rece și brutal s'a tratat cetățenii, — fără ca să fi fost avertisat pentru o păgubire de pădure i-a luat subnotariul vaca și i-a vândut-o fără licitație, cu 30 corone, de-și vaca era vrednică 140 de corone.

Ași pute citi nenumărate cazuri de asemenea natură, nu numai pe acest teren, dar și pe terenul judecătorei de transgresiune, unde se lucră tot în acest spirit și peste tot bietul popor e așa de aspru pedepsit, în cât după achitarea unei astfel de pedepse e aproape nimic. Apelarea e admisă, dar judecătoria de gradul al II-lea de obicei aprobă sentința. Și conform legii privitoare la administrație, după două sentințe conglăuitore apelarea nu e permisă, și pedepsa rămâne. Pedepsa obicinuită la întâiul cas e 50—100—200 corone, ear' achitarea unei pedepse atât de mari pentru om sărac, e cestiune de esistență. Destul, că administrația noastră rea nu merită nici léfa ce a avut-o până acum, de cum să merite îmbunătățirea ei.

Domnul prim-ministru și-a motivat proiectul despre sporirea lefurilor, spunând, că prin asta s'ar îmbunătăți administrația. Mă rog, iertați-mă, administrația va fi poate mai scumpă, dar tot atât de rea ca și până acum. Va fi tot atât de rea, pentru-că oficialii de la administrație, — dacă n'au fost mulțumiți cu léfa lor de până acum, vor primi și de astădată buni bucurii sporirea de léfă, dar tot nu vor abzi ca venitele laterale de până acum.

Guvernul, pe cale administrativă ar pute să facă foarte mult pentru țărani, pentru micii proprietari, dacă peste tot i-ar zăcă la inimă chestia asta. Mult ar pute face mai ales, dacă legile despre pădurit li-ar pune în practică în așa chip, ca nici pășunatul să nu se facă cu neputință și nici creșterea vitelor să nu se zădărnicească. Eu, care sunt dintr'un ținut al cărui locuitori trăiesc așa zicând exclusiv din creșterea vitelor, am fost de nenumărate ori martor cum prin practisarea și executarea greșită a acestor legi despre pădurit, poporul e despoit de pășunat; pășunatul i-se ia, și sârmanul de el e nevoit să sădiască păduri chiar și pe teritoriile pe cari fostii iobagi le-au cumpărat, ca să le folosească drept pășune.

Mântuirea micilor proprietari nu e neapărat de lipsă numai din motivul că prin asta statul își câștigă mai mulți cetățeni supuși dărilor, ci și din motivul, că ei sunt așa zicând temelii țării... că fără mântuirea și bunăstarea acestora nu poate țara să fie fericită.

Între astfel de împrejurări n'avem să ne mirăm dacă socialistii cuceresc mereu teren, n'avem să ne mirăm dacă lucră cu așa rezultat ca în patria mai restrânsă a dlui prim-ministru, în Bihor. Și să nu credă guvernul, că prin confiscarea foilor socialiste, prin arestarea și pedepsirea agitatorilor socialisti se poate pune capăt acestor mișcări socialiste; să nu credă mai ales, că prin vărsări de sânge ca cea de la Aleșd, poate să stîngă cu desăvârșire această mișcare. Trebuie reforme radicale și nu vărsări de sânge.

Vărsarea de sânge de la Aleșd are o deosebită importanță, pentru-că, am pute zice, a fost pusă la cale în mod oficial; autoritățile, conduse de considerațiuni de partid, au îndemnat poporul incult să teie parte la adunare. Să precisăm cele întemperate. Partidul independentist a convocat o adunare populară la Aleșd. Partidul de la putere a hotărât s'o zădărnicească și autoritățile numai de cât au fost gata să se pună în mișcare. (O voce din dreapta: Povești). Nu-s povești cele ce spun, ci tristul adevăr! Pretorii și notarii i-au trimis pe socialisti să spargă adunarea; dar autoritățile n'au luat măsuri să împedice poporul, să nu calce peste hotarele permise de legi, și urmarea a fost că poporul sedus de autorități a cădut jefă baionetelor purtate de gendarmii chemați de aceleași autorități. (Va urma.)

Impresii și observații din incidentul examenelor.

Cluj, Iunie 1904.

Având ocazie să asist în părțile Clujului la mai multe examene ale elevilor din școala populară, vreau să fac o scurtă dare de seamă despre experiențele ce am făcut. Voi lua însă în combinație și observațiile de altă dată.

Lăsând la o parte cestiunile de altă natură, vreau să-mi spun de astădată părerea referitor la examenele anuale, să arăt, cum se greșeste ici-colea în aplicarea treptelor formale și să rectific unele păreri false cu privire la principiul concentrațiunii și al treptelor culturale-istorice, — cestiuni de natură curat pedagogică.

În punctul examenelor de la finea anului sunt în deplin acord cu ideile priceputului și zelosului nostru Dr. Șpan, exprimate mai deunăzi în această foie, că instituția examenelor în forma de azi e absolut greșită. Examenele au să fie o sublimă serbare școlară de încheiere a anului, cu cântări, declamațiuni, vorbiri, — dar nu orații rostite de elevi-papagali, — espunerea lucrurilor de mână, exerciții gimnastice și nimic mai mult. Nici o notă discordantă să nu turbure armonia serinei festivități, atât părinții cât și elevii să se despartă ducând cu sine amintirile cele mai plăcute.

Astăzi voim să ne facem din incidentul examenului o idee cât se poate de exactă despre activitatea, zelul, metoda învățătorului, rezultatele realizate, uitând că formulăm niște pretensiuni, cari ori nu se pot împlini, ori se pot urmări mai cu succes cu altă ocazie. Băieții sunt agitați, adesea perplexi, învățătorul e supus ispitei a ne seduce — o și face câte un inconștient. — Învățătorii și elevii se îndeletnicesc a lucra mai mult în vederea examenului, adică pentru ochii lumii, ce e de o influință educativă extrem de păgubitoare pentru fragedele mlădite încredințate școlii spre creștere. În feiul acesta cultivăm chiar în școală slăbiciunea omenescă, ce ne caracterizează în grad înalt și pe noi Români, de a trece cu vederea valoarea internă a lucrurilor și a o căuta în forme externe. Examenele, cum le practicăm astăzi, mai au inconvenientul că ofer ocazie de a se impune de judecător în detrimentul școlii publicului laic, un factor absolut neocompetent în materie de pedagogie. Cu ce cuvinte se condamnă apoi purtarea acelor învățători, cari caută să discrediteze în fața elevilor și a satului pe colegul lor sau a unui president de examen, ce ca o regretabilă excepție ar observa o astfel de atitudine față de un personagiu ce nu-i convine. Mersul progresiv al instrucțiunii depinde mai întâiu de la conștiința învățătorului, recunoșterea responsabilității sale morale, apoi de la o inspecțiune conștientă, mai desă, severă, dar binevoitoare, făcută de bărbați de specialitate. Lipsa unei astfel de controle e călcăiul lui Achile în organizațiunea noastră școlară. Preoții și protopresbiterii sunt inspectorii nostri. Mulți dintr-o dăgăle însă ori nu-și fac datoria — preoții adesea din considerațiuni mărune și unde de altfel nu lipsește intenția bună, protopresbiterii din cauza multelor ocupațiuni de altă natură, eventual din considerațiuni materiale, mai puțin dintr'un sentiment de comoditate și la unii și la alții, ori nu și-o pot face cu competența cerută. Dacă deja din pura prezență rezultă un efect mar-

tor de neprețuit, cu cât ar crește în intensitate, când ar fi competenți în materie! Constatarea aceasta de a nu fi competenți în materie o fac înșiși mulți preoți, și nu poate să supere pe nime, având ea o cauză foarte naturală. Nu au pur și simplu pregătirea pedagogică necesară. Ear' după ce intră în viață le lipsește timpul, unora poate și interesul de a se pune pe un studiu teoretic serios, căci practica numai nu e suficientă, mai ales când socotim că nu dispun de la început de o orientare sigură și adesea nu se pot emancipa de sub influința unor prejudeții păgubitoare. Să mai discut principiul, că persoana chemată să facă inspecție trebuie să fie suferitoare în cultură specială, — nu mă ating de cea generală sau de altă specialitate, — inspecțiunii?

De repeți ori am observat, cum aplicarea treptelor formale degeneră la unii învățători în mecanizare, memorizare, dresare.

Cei-ce astfel le înțeleg, nu intră în intențiu-nea marelui Herbart. Herbart introducând treptele formale prin cunoșterea limpede a legilor firei omenești nu a voit numai să înlesnască procesul de apercție, ci să dea și viață instrucțiunii. Dresarea, mecanizarea e deci tocmai contrariul la ceea-ce a voit. Nu avem să dresăm, nici nu avem să dăm elevului atâta material, ca să rămână prea sătul, căci omorîm interesul. Cum trebuie să ne sculăm de la masă cu sentimentul de a mai mânca, așa trebuie să rămână elevul la finea fie-cărei lecțiuni cu dorul de a mai primi hrană sufletească. Sentimentul acesta, ce e în ultima analiză eterna tendință spre ideal, explică tot progresul în cultură.

Nu mai puțin am constatat idei greșite în privința principiului concentrației. Acest principiu e creațiunea lui Ziller și sună astfel: toate obiectele de învățământ au să se grupeze în cercuri concentrice în jurul limbii materne ca obiect central. În formularea prezentă e însă nerealisabil, căci pretinde a se pune în serviciul unui singur obiect toate celelalte obiecte de învățământ. De aceea s'a rectificat așa, că diferitele obiecte de învățământ se află paralel unul lângă altul, se aduc însă de câte-ori putem s'o facem în legătura reciprocă. Obiectul central are sens întru cât de la acesta pornesc nervii ce leagă obiectele din ordine paralelă. Astfel înțeles principiul concentrației e menit să aducă cele mai mari servicii instrucțiunii.

O altă aberațiune a marelui Ziller sunt treptele cultural-istorice. Ziller asemănă dezvoltarea omenimei cu dezvoltarea individului și trage de aci concluziuni didactice. Fals! Într-o dezvoltare omenimei și a indivizilor e puțină asemănare, în ori-ce cas prea puțină, ca să putem forma legi didactice, ca din niște rezultate sigure ale psihologiei. Mai e apoi un necaz. Elevul se află sub imediata influință a învățătorului pe timpul cât umblă la școală. Obligatoritatea școlii ține la noi abia de la 6—12 ani, în Germania de la 7—15 ani. Legile didactice ce rezultă din studiul comparativ între dezvoltarea omeniei și a individului se reduc deci la un minim de ani din viața individului. O astfel de asemănare e greșită în caracterul și consecuențele ei. Dacă însă în treptele cultural-istorice vedem fixarea principiului, ca în alegerea și predarea materialului de învățământ să ne orientăm după gradul de dezvoltare psihică și fizică a elevilor, ce e altul în diferitele epoce ale etății, ba și la indivizi de aceeași vîrstă, le-am pus pe terenul unde mană găsește sufletul celui flămînd. Rolul acesta îl joacă treptele cultural-istorice și în facerea planurilor de învățământ.

De încheiere vreau să stăruiesc puțin asupra unui defect, ce la mulți se găsește: nervozitatea. Acesta e unul dintr-zele mai mari defecte ce poate avea un învățător. Efectele la elevi sunt deprimătoare. Sîială, — am vădut băieți ce nu cutează să se uite în ochii învățătorului și cu atât mai puțin în ai altuia, — lipsă de încredere în puterile proprii, apercției false. Și nu e mirare. Nervozitatea învățătorului, ce se dedă adesea la fapte de volnicie, întuneacă sufletul elevului. În consecuență procesul de apercție se împedecă, elevul își pierde plăcerea pentru carte, în învățător nu mai vede pe părintele, ci pe tiranul seu. Formarea judecării, și prin aceasta a unei firme voioase morale, cum pretinde Herbart, devine o imposibilitate.

Am prins aceste reflexii pe hîrtie din interesul curat ce trebuie să l' purtăm școlii, și prin școală bisericii și neamului nostru.

Marcu Jantea.

Rugare.

Domnii de la cari a fost confiscat la timpul seu volumul prim al „Cărții de Aur” și l'au primit deteriorat îndărăt, sunt de nou rugați să binevoiescă a mi-l trimite mie, la Sibiu, cu posibilită grăbire, și cel mult pînă la finea lunii acesteia, pentru-ca în schimb să le pot trimite gratis câte un exemplar din noua ediție a acestui volum. După expirarea termenului pus schimbul nu se va mai face în mod gratuit.

Sibiu, 12 Iulie n. 1904.

Teodor V. Păcățian
autorul „Cărții de Aur”.

Nr. 6256 Bis.

Notificare oficială.

Se aduce la cunoștința celor ce doresc a fi primiți în institutul nostru teologic, că pînă la 18/31 Iulie a. c. au să-și înainteze subscrierile consistoriu petițiunile provădate cu următoarele documente, toate în original:

- a) carte de botez,
- b) testimoniu de gimnasiu și de maturitate,
- c) testimoniu de la medic, despre integritatea spirituală și corporală a suplicantului.

Cererile întrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

Spre orientare se observă, că de astădată se vor primi numai 30 de tineri.

Sibiu, 22 Iunie 1904.

Consistoriul archidiecezan.

NOUTĂȚI

Suplement. La numărul de față se află alăturat un suplement de jumătate cöld.

† G. Ionescu-Gion, distinsul profesor și literat, a decedat subit în București Marți dimineață, în etate de 47 ani.

Cestiunea tribunalului din Sibiu.

În zilele acestea zărele din loc: „Nagy-szebeni Ujság”, „Hermannstädter Zeitung” și „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt” s'au ocupat cu cestiunea locului pe care ar fi să se zidiască noul edificiu al tribunalului reg. din Sibiu și toate opiniază că cel mai acomodat loc și mai corespunzător tuturor cerințelor ar fi intravilanul de lângă casa comitatensă (proprietate a consistoriului archidiecezan).

Zărele amintite mai sus au invocat aproape toate argumentele cari militază pentru intravilanul de lângă casa comitatensă, și noi mai adăugăm numai, că acest intravilan pe partea de către strada ce l' desparte de casa comitatensă e închis cu zid înalt și solid, ear' pe partea de către orfanotrofiul lutheran e închis prin zidul cetății, așa că pentru închiderea lui nu se mai cer cheltuieli, pe când închiderea grădinei Flora ar costa colosal de mult. Ambele sunt proprietatea consistoriului, și intravilanul de lângă casa comitatensă, și „grădina Flora”, și astfel dacă ne asociem și noi la opinia ziarelor locale, nu o facem din interes, ci pentru ușurința publicului care va săv de lucru pe la tribunal.

Interpelări. În ședința de Mercuri, 13 Iulie n. a dietei ungare, deputatul Dr. Aurel Vlad a adresat guvernului două interpelări, una în chestia opririi lucrărilor români de la minele de fier din Hunedóra și mai cănte în corul românesc, alta în chestia alegătorilor de deputați după tumuri, din Ardeal. Răspuns nu i-s'a dat.

† Aurel P. Barciannu, proprietariul și editorul revistei „Bunul Econom”, proprietariu al tipografiei „Minerva” din Orăștie și membru al mai multor societăți culturale, a răposat ieri (Joi) d. a. în Sibiu, în etate de 42 ani. Inmormântarea i-se face Sâmbătă în Reșinari.

† Paul Krüger, presidentul de odinioară al Transvalului, a decedat Mercuri noaptea spre Joi, în etate de 79 ani, în Clarens, cantonul Waadt, în Elveția.

Pentru arșii din Tondem informați, proto... cu sun-... liste Dr. ... presbiterul tractului Seliștea a întreprins o colectă. Într-primii contributory s'a grăbit institutul „Albina” a trimite un ajutoriu de 200 cor. Sperăm că și alte institute vor grăbi a veni în ajutoriu celor nenorociți, peste 100 familii, lipsiți de tot avutul lor.

Avis. Petrecerea reuniunii meseriașilor din Seliștea s'a amănât pe ziua de 17 Iulie st. n. Comitetul.

Exposiție agrară. Duminecă s'a făcut la București deschiderea expoziției agrare. S'a oficiat întâiu un serviciu divin de către P. S. Sa archiereul Nifon, vicariul metropoliei, ear' în urmă domnul St. Grecean, presidentul expoziției, a rostit vorbirea de deschidere, răspunzându-i ministrul C. I. Stoicescu, în numele guvernului român. Exposiția e bine aranjată și e așezată pe un câmp întins în stînga șoselei Kisselev, pînă la șoseaua Jianu.

În memoria lui Stefan cel Mare. Aniversarea celui de al patrulea centenar de la mărtea marelui și viteazului domn român, Stefan cel Mare, se va sărbători astăzi la Suceava, în Bucovina, cu mare solemnitate după programul următor: La orele 9 liturgie la biserica Mirăuților, celebrată de P. S. Sa Gherasie Balmos, priorul vechiei metropolii, cu mare asistență. Predică ocazională. La orele 10 procesiune la ruinele cetății. Paras-tas într- zidurile cetății. Imn festiv. Discurs comemorativ, de Eusebiu Popovici. Cîntecul lui Stefan cel Mare.

Mari sărbări vor fi aranjate astăzi și în București, Iași, și pretutindenea în regatul român, tot în memoria lui Stefan cel Mare.

Linia ferată Sibiu—Agnita. „Nagy-szebeni Ujság” raportază că biroul de inginerie de la gara căii ferate din Sibiu a terminat deja și a subțernut ministrului de comerț planurile pentru trassarea liniei ferate Sibiu—Agnita.

Archiducele Rainer în Bucovina. „Deșteptarea” raportază că Marți (în săptămîna trecută) Alteța Sa archiducele Rainer, comandantul suprem al miliției teritoriale, a sosit la Cernăuți, ear' Mercuri a inspectat trupele garnisiei din Cernăuți. De la Cernăuți a plecat la Stanislau.

Al cui e inelul? Poliția din București a pus mîna pe un pungaș periculos, în posesiunea căruia s'a aflat și un inel de mare preț, cu briliante, despre care respectivul afirmă, că l'a furat în tren, pe linia dintr- Sibiu și Făgăraș. Se caută deci adevăratul stăpîn al inelului, al cărui preț face 1200—1500 franci.

Cum se prinde țiganul? Din curtea economului Vörös Pál din Emőd în fie-care noapte dispărea câte două trei găini, ori rațe și alte hór. Avînd bănuială că vr'o vulpe e hórta, Vörös și-a cîștigat o cursă și a pus-o lângă cotețul găinilor. Cam după miezul nopții căsenii au fost treziți apoi din somn de vîl-căirările unui om. Stăpînul casei a eșit afară și — a aflat pe țiganul Kolompár István cu un picior prins în cursă. Găinarii țigan a fost dat apoi pe mîna primăriei, care l'a dus deocamdată în spital să-și vindece rana de la picior, ear' după vindecare l' dă în grija judecătoriei, — pentru furt.

Medic cercual. Zilele acestea s'a făcut alegerea de medic cercual în Voila, fiind aless cu unanimitate concurentul Dr. Titu Perția, medic în Făgăraș. La câteva zile după alegerea din Voila s'a făcut alegerea de medic cercual în Vaida-rece, fiind și acolo ales Dr. Titu Perția.

Necrolog. Subscriși cu inimă frîntă de durere aduc la cunoștința tuturor rude-niilor, amicilor și cunoșcîtorilor, că iubitul soț, tată, soțu, moș și strămoș Ioan Stoicuța, paroch gr. or. în Săsciori, după un morb îndelungat, în 26 Iunie (9 Iulie) 1904 la 10 ore a. m. împărățit cu s. taine, în etate de 74 ani, în anul al 51 de căsătorie și 43-lea de preoție, și-a dat nobilul suflet în mî-nile Creatorului. Osîmîntele scumpului defunc s'au așezat spre eternă odihnă în cimi-teriu din Săsciori, Luni, în 28 Iunie v. la 9 ore a. m. Fie-i țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată. Elisaveta Stoicuța ca soție. Elisaveta Morariu nasc. Stoicuța, Eleonora Pop nasc. Stoicuța, Raveca Hința nasc. Stoicuța, Maria Dura nasc. Stoicuța, Ioan Stoicuța, paroch, Ana Medrea nasc. Stoicuța, ca fi. Vasile Pop, inv., Nicolae Hința, paroch, Nicolae Dura, paroch, Ioan Medrea inv., Raveca Stoicuța nasc. Vulc, ca gineri. Ioan Ghibu, prof. sem. pens. și paroch, Simeon Ghibu paroch, Ilie Bogdan, magistrul post, ca cumnați.

Petrecere în Poiana. Tinerimea studențescă din Poiana și împrejurime aranjază Duminecă în 4 Iulie v. o petrecere de vară în romantica pădure „Stăule”. Prețul de intrare e benevol. Venitul curat se va alătura la fondul pentru zidirea bisericii celei noue. Comitetul aranjator.

Ucișe de fulger. Despre tragica întâmplare din Porumbacul-sup. unde fulgerul a omorît două femei, ni-se scriu următoarele: „Duminecă s'era pe la orele 8, o tempestate mare cu tunete și fulgere s'a descărcat asupra comunei Porumbacul-sup.-răs. și a produs mare panică într- locuitorii comunei. Trăsnetul a lovit în coperișul unei case de pîtră, nimicind o parte din coperiș. Pîtrîndu-se apoi în interiorul casei, a lovit o femeie, care tocmai atunci intrase de afară în tindă. Femeia a rămas mórta la moment. Curentul a trecut din tindă prin ușa deschisă în casă, unde erau două fete ale muerii omorîte, în imediata apropiere una de alta. Una dintr-acestea încă a fost ucisă, ear' a doua, ca prin minune, a rămas neatinată de curentul electric al fulgerului. Tot în această s'era fulgerul a lovit și în o șură din comuna învecinată Sărata”.

Din Săniacob ni-se scrie, că părintele Vasile Orășan, parochul comunei, a donat anul acesta sfîntei biserici de acolo un jugăr și jumătate de semănătură de cucuruz.

„Sbóră flutur...” Sub titlul „Sbóră al nopții negru flutur” a apărut în institutul de arte grafice Paris et Co din Berlin o compoziție pentru voce și pian, de A. Bena pe textul romanței lui M. Eminescu sub titlul de mai sus. Alătura cu textul român e tipărit sub note și textul traducerii germane. Romanța costă 1 cor. 50 fil. E proprietatea compositorului.

Școală pentru surugii. Reuniunea bir-jarilor din Viena a hotărît să înființeze o școală în care surugii (măntorilor) să li-se dea instrucție de purtare față cu publicul, cunoștințe topografice privitoare la Viena și împrejurimile ei, cunoștințe din istoria orașului, despre clădirile însemnate, despre tarifa birjeriei, despre regulamentul de mînanare, despre regulamentul poliției și despre îngrijirea cailor. Școală se va deschide în zilele proxime.

Soț fericit. Bucuria și norocul pădurarului Stefan Bauc, din Gordiș, com. Baranya, a uimit cu drept cuvînt întreg jurul. Femeia lui era atât de bolnavă, în cât nici el nu mai credea, că va scăpa. Dar scrisoarea lui morită se o reproducem aci cuvînt de cuvînt. E luada cea mai frumoasă, ce se pôte da crucii electromagnetice R. B. 86967, care a vindecat pînă acum atâtea zeci de bolnavi de nervi. „Dlul A. Müller Budapesta, V. Vadász uca 42/V. Îți sunt dator cu cea mai sinceră mulțumită pentru uimitoră putere a crucii duple electromagnetice R. B. 86967, cu care ai suprins lumea. Aparatul dtele electric merită să ajungă la renume, căci mîntuie lumea de durerile bôlelor de nervi. Sute și mii de mulțumite, dlle Müller. Dumnezeu să te țină însă mulți ani fericit și mulțumit, îți potesc din adăncul inimii. În 8 August 1900 erau durerile reumatice ale soției mele, atât de mari că nu se putea nici întorce în pat. Țiam scris iute dtele și am primit aparatul cu 3 fl. Trei zile, l'a purtat și după 3 zile s'a sculat soția mea singură din pat. Cu bucurie am primit la efectul aparatului și femeia mea în scurt timp s'a însănătoșat pe deplin. De aceea îndemn cu căldură pe oricine suferă de vre-o bôla de nervi să cumpere această cruce. Recunoșcîtor Stefan Bauc, pădurariu. Gordiș, (com Baranya”).

„Asociațiunea.”

Convocare.

Despărțământul XV Mociu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” își va ține adunarea cercuală în Imbuz la 31 Iulie a. c. la 2 ore p. m., la care cu totă stima se invită a participa onorații membri, cum și toți binevoitorii și sprijinatorii acestei instituții.

Obiecte:

1. Deschiderea adunării.
 2. Rapoartele comitetului și cassariului.
 3. Alegerea comisiei pentru cenzurarea rapoartelor.
 4. Alegerea comisiei pentru înscrierea membrilor noi și încassarea taxelor.
 5. Eventualele disertațiuni anunțate conform §. 37 din statute.
 6. Raportul comisiunilor.
 7. Alegerea comitetului cercual pe un nou period.
 8. Statorirea bugetului.
 9. Propuneri și interpelări.
 10. Alegerea alor doi delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii”.
 11. Închiderea adunării.
- Pentru comitetul cercual al despărțământului Mociu.

Mociu, la 4 Iulie 1904.

Ioan Dan
vicepresident.

Simion Ciuca
secretariu.

Convocare.

Onorații membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” de pe teritoriul despărțământului Abrud-Câmpeni, cum și binevoitorii acestei instituții, prin această sunt invitați a participa la adunarea cercuală a acestui despărțământ, care se va ține în comuna Abrudsat la 24 Iulie n. a. c., la 11 ore a. m.

Obiecte:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Raportul gen. al comitetului cercual.
3. Raportul cassariului și stabilirea bugetului pe 1905.
4. Rapoartele agenturilor comunale.
5. Alegerea comisiei pentru acuirea de membri, încassarea taxelor și raportul acestei comisii.
6. Eventuale disertațiuni, ce se vor anunța conform §-ului 37 din statute.
7. Eventuale propuneri.
8. Alegerea comitetului cercual pe un nou period.
9. Închiderea adunării și verificarea protocolului.

Pentru comitetul cercual al despărțământului Abrud-Câmpeni.

Câmpeni, 8 Iulie 1904.

Dr. Basilicu Preda
directorul desp.

Demetriu Goia
secretariu.

Posta redacției.

Dlul I. P. în G. Credem că nu e necesar să mai lungim vorba pe tema cunoșcută. Ce a fost bine să se spună s'a spus.

Nr. 830 1904

[179] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de **protopresbiter** al tractului gr. or. **Agnita**, se descrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele parohiei centrale Agnita, după detragerea celor asigurate deja capelanului protopresbiterial.

2. Dotațiunea protopresbiterului statutară prin conculul sinodului arhiepiscopiei din 21 April 1900 sub nr. 116 în sumă de 1000 corone — din cari 400 corone se solvesc din fondul general administrativ al arhiepiscopiei, 130 cor. din fondul protopresbiterial și 470 de la parohii.

3. Taxele recerute pentru visitațiunea canonică odată pe an, accidentii, esmisiuni și asistări la esamene a 10 cor. de la 34 parohii matere, și 3 filii.

Reflecții cu calificațiunea normată în § 53 din Statutul organic și conculul congregual din 1888 nr. 111, au a-și nainta cererile instruite conform normelor din vigore, până la termenul indicat Preavener. Consistoriul arhiepiscopiei.

Din ședința comitetului protopresbiterial gr. or. al tractului Agnita, ținută la 21 Maiu 1904.

Agnita, în 25 Maiu 1904.

Nicolae Gavrea adm. prot. **Georgiu Borzea** not. com. prot.

Nr. 186.

[181] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor **învățătoresți** vacante din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Seliște, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Alămor**, un post cu salariu de 600 cor., relut de cuartir și grădină.

2. **Amnaș**, un post cu salariu de 600 cor., relut de cuartir și grădină.

3. **Gurariului**, două posturi, salariu 600 cor., relut de cuartir și grădină.

4. **Sibieli**, un post, salariu 600 corone, relut de cuartir și grădină.

5. **Topârcea**, un post, salariu 600 cor., relut de cuartir și grădină.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi se-și înainteză subsemnatului oficiu cererile instruite conform normelor (atestat de botez, absolutoriu pedagogic, atestat de calificație, atestat despre serviciul prestat până aci) în timpul prefapt și se cerceteze și biserica unde concurează spre a se prezenta poporului și a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Seliște, 26 Iunie 1904.

Dr. Ioan Stroia protopresbiter.

Nr. 630 1904.

[180] 1—3

CONCURS

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de **învățători** la școlile din comunele de mai jos din protopresbiteratul gr. or. Lupșa, se descrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Mogoș** — **Valea-Barnei**, salariu 600 cor., din cari 360 cor. de la popor și 240 cor. ajutor votat de stat, locuință liberă în edificiul școlii, folosința grădinei școlare și lemnele de foc.

2. **Muncel**, salariu 600 cor., anume 400 cor. de la popor, 80 cor. din cassa bisericești și 120 cor. ajutoriu de stat votat; locuință în edificiul școlii și lemne.

3. **Runc** cu filia **Lunca Largă**, salariu 600 corone de la popor; locuință cu mai multe odăi pompoase în edificiul școlii și lemnele de foc. Fiind învătătoriu ales la acest post destoinic în cântări, va primi și pentru cantorat 50 cor. în bani numerați, și alte 50 cor. din venite accidentale cantorale.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, prezentându-se înainte de alegere și în comuna pentru care concurează, ca să se și arete dexteritatea în cântări și tipic și să facă cunoștință și cu poporul.

De la concurenți se cere să cante la strună și să eșecute cu elevii și răspunsurile liturgice în cor. Cei ce ar dori, ca la cuin-cuenal să li-se compute și anii serviți în alte comune, au a-și arăta acesta și în petițiunea ce o înainteză aici.

În conțelegere cu comitetele parohiale **Ofenbaia**, 25 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Lupșa.

Vasile Gan protopresbiter.

Liturgia

Stului Ioan „Gură de aur”, pentru 2 voci de **Dimitrie Cuntanu**, profesor seminarial de cânt. bis. Prețul 1 cor. 20 fil., plus porto 10 fil. Se poate procura de la **Librăria arhiepiscopiei**, Sibiu (Nagyszeben).

Unicul mijloc de dinți, lipsit de aciduri, probat și recomandat de profesori și medici, este veritabila apă de gură și dinți

anaterin

a dentistului de curte c. și r. Dr. I. G. Popp, Viena XIII/6, contra tuturor durerilor de dinți și de gură, numai în sticla de mai sus, cu cor. 2-80, 2- și 1-.

Crema de dinți, în tuburi, lipsită de săpunul dăunător, à 60 fileri, conservă gura, dinții și gingiile într'adevăr întotdeauna frumoși, sănătoși, fără miros și dureri.

Pasta de dinți anaterin în păhar cor. 1-40, în pachet 70 fil., prav de dinți cor. 1-26, plombă de dinți 2 cor., săpun de buruieni 60 fil.

Se capătă în farmacii, drogerii, prăvălii mai aalese, cum și în depozitul principal Carl Morseher, drogerie în Sibiu, și la A. W. Lingner, farmacist în Sighișoara. (18c) 8—17.

Nr. 444.

[164] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **capelan** lângă neputinciosul paroh **Nistor Purdu** din parohia de clasa a III-a **Rucar**, protopresbiteratul gr. or. Făgăraș, prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterial gr. or. Făgăraș în Făgăraș până la termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în parohie pentru a cânta și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Făgăraș, în conțelegere cu comitetul parohial. Făgăraș, 13 Iunie 1904.

Ioan Cădea protopresb., adm. prot.

Nr. 340 1904.

[159] 3—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de **paroh** în parohia vacantă de cl. III-a **Vorța** cu filia **Valealungă**, tractul Ilia, pe baza ven. ordin consist. din 2 Martie a. c. nr. 2397 bis., prin acesta se publică de nou concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Ilia, la 11 Iunie 1904.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Ilia.

George Oprea protopresbiter.

Nr. 3049 Ep.

[170] 3—3

Publicațiune oficială.

Pentru trebuințele seminarului arhiepiscopiei în anul școlar 1904/5 în ce privește încălditul se cere **liferarea de una sută (100) stângini de lemne**, spre care scop se publică concurs cu termen până în **1 August nou a. c.**

Lemnele să fie de fag, neplutite, din fața sōrelui de prima calitate, și în decursul lunei August și Septembrie nou a. c. să se așeze în seminar.

Ofertele au să fie înaintate în termenul indicat la consistoriul arhiepiscopiei și oferenții să aducă în seminar un stângin de lemne de probă.

Sibiu, 1 Iulie n. 1904.

Consistoriul arhiepiscopiei.

Mare surprindere!

Nici când nu se mai da ocaziunea acesta!

500 bucăți pentru fl. 1-95

Un admirabil orologiu de precisiune aurit, cu mers regulat, 3 ani garanție și lanț potrivit, 1 cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel frumos cu imitație de pētră scumpă, 1 admirabil portmoneu de piele, 1 oglindă de buzunar, 1 părechie de bumbi pentru manșete, 3 bumbi de piept 3%, aur-dubl. cu mehanism patent, recușite de scris (nichel, prima), un drăgălaș album cu chipuri (conține 36 chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș elegant pentru dame (noutate parisiānă), 1 păr. de butoni de simli-briliant, forte înșelători, 3 obiecte de haz (potrivite pentru tinēr și bătrân), 20 obiecte împertante de corespondență și alte 400 diferite obiecte, de lipsă în casă. Tōte împreună cu orologiu, care singur e vrednic banii, costă numai fl. 1-95. Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițându-se banii înainte de la

Wiener Central-Versandhaus **P. Lust, Krakau, nr. 120.**

NB. Pentru obiectele neconveniente se retrimite banii.

Am onōre a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din piața mică nr. 2, tot în piața mică nr. 11 în dosul **păpușcarilor**.

Deōre-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 corone anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a putē servi cu prețuri și mai eftine, și mi-am propus, ca — dacă *Dumnezeu îmi va ajuta* — în cel mai scurt timp să-mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum bumbac, pēr, lānică, arniciu, țesături, mai multe soiuri de pānză, cum și cārpe de pēr, etc.

Pentru inteligența ofer depositul meu bine asortat în cămāși de chiffon, creton, Oxford și Trico, apoi ismene, gulere, manșete, cravate, cuverture de lānă și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămāși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stoffe de pēr, și tōte cāptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miā aici neamintii arti. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre eftinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

[39] 20

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitoriul seu sprigin, semnez

cu tōtă stima

Aurel Popescu.

Fabrica de mașini și motore ces. reg. priv. Brauner & Klasek's Nachfolger **ING. EMIL PLEWA, VIENA.**

Representanță generală și deposit:

B. Dénes, Budapesta, VI., Váci körút 61.

MOTORE 2—20 HP de vapor, gas, benzin, petrolin.

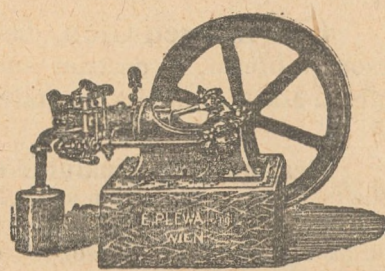
Locomobile de petrolin 2—25 HP.

Instalații pentru estragerea gasului 2—3

fil. spese de exploatare pentru fiecare HP și oră.

Stilul cel mai modern. — Cea mai bună și mai eftină putere de exploatare. — Cel mai eftin isvor de cumpărare. — Plătiri favorabile.

Preț-curent gratis și franco. — Representanți solidi din provincie se acceptază. [9] 18—20

Săpunul Schicht

cu marca:]

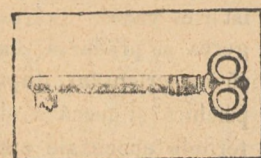
„cerb“

ori

„cheie“

e cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eftin. E liber de substanțe stricăciōse.

Se capătă pretutindenea!

(122) 6—34

!! La cumpărare să se observe, ca fie-care bucată de săpun !! să fie provēdută cu numele Schicht și cu o marcă de sus. !!

Vaporele „Kaiser“:

Kaiser Wilhelm II, 215 metri lung,
Kronprinz Wilhelm, 202 metri lung,
Kaiser Wilhelm der Grosse, 198 metri lung,
Kaiserin Maria Teresia, 166 metri lung,

merg în 6—7 zile de la Brema la New-York.

== Plecarea Marția. ==

Vapōrele acestea „Kaiser“ plēcă numai din Brema. Cine voește deci să călătoriască cu vapor „Kaiser“ (imperial) pōte călătorii liber, fără piedeci; nimeni nu-l pōte oprī. Fie-care călător trebuie să fie hotărīt deja de-acasă încātrāu voește să călătorēscă, și să nu se lase a fi abătut ori înșelat de nimeni. Fie-cārui fi stă în voie liberă a călătorii cu banii sei unde voește. Trebuie însă să se îngrijēscă la timp de loc pe vapor și pentru siguranță să trimită la adresa mea 20 cor., ca arvună.

Călătoria de la Brema la America costă: pe vapor „Kaiser“

118 cor., pe vapor de postă 95 cor.

F. MISSLER, BREMEN, Bahnhofstrasse 30
casă de bancă și întreprindere de comunicațiune.

(63) 31—51

Societatea de lectură „Andrei Șaguna”

Raport general despre activitatea societății de lectură „Andrei Șaguna” în cursul anului școlar 1903/4.

(Urmare).

Mulțămii îngrîșirei și bunăvoinței și rîntești a Preacuvioșiei Sale dlui protosinel și director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca, care în decurs de mai mulți ani a contribuit direct și indirect la îndrumarea societății pe calea cea adevărată, conlucrînd direct la compunerea nouelor regulamente și la compunerea concluserilor normative, prin ceea ce s'a dat o organizațiune de model societății, conlucrînd direct și la regularizarea tuturor afacerilor de natură administrativă, societatea de lectură „Andrei Șaguna” este astăzi bine aranjată din toate punctele de vedere și este pusă, atât din punct de vedere al organizațiunii, cât și al administrațiunii, pe baze solide, ca ori-ce instituțiune în spirit constituțional, fiindu-i dată posibilitatea de a întreprinde acea însemnată lucrare: lățirea cât mai tare a simțului constituțional, pentru pregătirea unei stări de înflorire a bisericii noastre.

După-ce comitetul cu deosebită bucurie a accentuat acest fapt, despre activitatea dezvoltată de societate pe anul societății 1903/4, ca un început pe calea amintită, prezintă spre aprecierea on. societății și a on. public român următorul:

Raport general.

I. Activitatea societății.

Societatea și-a început activitatea în 31 August (13 Septembrie) 1903, când, conform dispozițiilor statutelor în vigoare, s'a ținut sub conducerea Preacuvioșiei Sale dlui protosinel și director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca ședința de constituire în care s'a ales prin aclamațiune

President al societății: Dr. Petru Șpan, prof. sem. în comitet:

a) Oficiari:

Ilie Beleuță, cler. a. III. vicepresident, Ștefan Mircan, cler. a. III. archivar, Vasiliu Debu, cler. a. II. casier, Eugen Muntean, cler. a. I. controlor, Onisifor Ghibu, cler. a. II. bibliotecar, Adam Popoviciu, ped. a. I. vicebibliotecar, Valeriu Literat, cl. a. I. notariu, Miron Moldovenescu, cler. a. III. redactor al foiei „Musa”, Ioan Roman, ped. a. III. econom.

b) Membrii în comisiunea literară:

Ioan Neagoe, cler. a. III. Aurel Oancea, cler. a. III. Zaharia Manu, cler. a. II, care renunțînd din cauze sanitare a fost ales: Ioan Rafiroiu, cler. a. II. Pompeiu Morușca, cler. a. II. Ioan Duma, cler. a. I. Emilian Stoica, cler. a. I. Ioan Fodor, ped. a. III. Emil Tanișlav, ped. a. III. V. Dejenariu, ped. a. II. Societatea astfel constituită a ținut în decursul acestui an 19 ședințe, dintră cari 14 ordinare, ear' 5 extraordinare.

Afară de aceste ședințe, cari după natura afacerilor au fost parte literare, parte administrative, s'au ținut 2 ședințe publice, și anume:

Una în 29 Novembre întru memoria fericitului în Domnul arhiepiscop și metropolit „Andrei baron de Șaguna”, cu care ocaziune s'a rostit un cuvînt festiv, s'a citit o disertațiune, s'au declamat 2 poezii, s'au cântat 3 piese în cor și s'au executat de cântă orchestra 2 piese, ear' cu acompaniament de pian un solo de flaută și 1 de violină. La această ședință a participat public numeros și ales din Sibiu și jur, în frunte cu Escelența Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, actualul patron al societății.

Ear' a doua ședință publică s'a ținut în 13 Iunie, din incidentul împlinirii de 40 de ani în serviciul seminarului „Andrei” a dlui profesor de cântări bisericești și tipic Demetriu Cuntan, ținută în cerc restrîns, cu care ocaziune s'a ținut un discurs ocazional, s'a declamat o poezie, corul a executat 2 piese, ear' orchestra 1.

Numărul membrilor societății în acest an a fost în total 373, dintră cari, a) 22 fondatori, b) 27 onorari, c) 53 ajutători, și d) 271 ordinari, și anume:

Fondatori:

Constantin Cotișel, presbiter în Certege. † Romul Crainic, protopresbiter în Dobra. Iuliu Dan, protopresbiter în Făgăraș. Aurel Danciu, proprietariu în Bucium-Cerb. † Ioan Danciu, protopresbiter în Ofenbaia. Vasile

David, presbiter în Mogoș-Mămăligani. Romul Furduiu, protopresbiter în Cămpeni. Nicolae Garoiu, avocat în Zernești. Gavril Hango, presbiter în Gherla. † Ioan Hannia, director seminarial în Sibiu. George Lupu, presbiter în Roșia. Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit în Sibiu. Dr. Ioan Mihai, avocat în Orăștie. Alexandru Mocsonyi, mare proprietariu în Birchiș. † Eugen Mocsonyi, mare proprietariu în Birchiș. Zeno Mocsonyi, mare proprietariu în Birchiș. Ioan Nicola, presbiter în Albac-Arada. Avram Păcurar, protopresbiter în Hunedóra. Ilie Pop, notariu în pensune în Ludoșul-mare. Nicolae Popea, episcop în Caransebeș. Galacteon Șagun, protopresbiter în Idicel. Dr. Petru Șpan, profesor în Sibiu.

Onorari:

† Dr. Daniil P. Barcianu, profesor în Sibiu. † Zaharie Boiu, asesor cons. în Sibiu. Dr. Vasile Bologa, director la școala civilă de fete în Sibiu. † I. Candrea, profesor seminarial în Sibiu. Demetriu Comșa, profesor seminarial în Sibiu. Dr. Aurel Crăciunescu, profesor seminarial în Sibiu. † Dr. Ioan Crișan, profesor seminarial în Sibiu. † Nicolae Cristea, asesor cons. în Sibiu. Demetriu Cuntan, profesor sem. în Sibiu. George Dima, profesor gimnazial în Brașov. Ioan Ghibu, profesor sem. în pens., protopresbiter în M.-Uioara. † Ioan Hannia, director seminarial în Sibiu. Ilie Hociotă, econom sem. în Sibiu. Victor Păcală, profesor în Sibiu. Nicolae Popea, episcop în Caransebeș. † Dr. Emilian Popescu, profesor gim. în Brașov. † Ioan Popescu, profesor seminarial în Sibiu. Simion Popescu, protolieru în București. Timoteiu Popovici, profesor sem. în Sibiu. Dr. George Proca, secretariu consist. în Sibiu. Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu arhiepiscopesc în Sibiu. Dr. Eusebiu R. Roșca, protosinel și dir. sem. în Sibiu. Dr. Vasiliu Saftu, presbiter în Brașov. Dr. Petru Șpan, profesor sem. în Sibiu. Vasile Stan, profesor sem. în Sibiu. Dr. Ioan Stroia, protopresbiter în Seliște. Nicolae Vătășan, prof. sem. Sibiu.

Ajutători:

Sunt cei ce au contribuit cu sume mai mici.

Ordinari:

Toți elevii seminariali actuali. Activitatea societății apreciată după natura afacerilor ei o împărțim în:

a) Activitatea literară.

Activitatea literară s'a validat în anul acesta cu un progres frumos, atât cu privire la numărul elaboratelor incurse, cât și cu privire la valoarea cuprinsului lor.

Au incurș și s'au pertractat în ședințele comisiunei literare, ale comitetului și ale societății, au total 20 elaborate, parte originale, parte traduceri, de natură parte științifică, parte literară și anume: 4 cu mențiune de a fi puse în concurență pentru ședința publică, 5 pentru a fi premiate, ear' restul pentru a fi induse în foia „Musa”, 3 elaborate s'au aflat necorespunzătoare și s'au respins, ear' 16 s'au indus în foia „Musa”, care a apărut în 17 numeri. Elaboratele induse sunt următoarele:

Din domeniul teologiei: Știința și credința, de Ilie Beleuță, cler. a. III. Ființa creștinismului, de Nicolae Regman, cler. a. III. Ființa și originea păgânismului, de Ioan Stanciu, cler. a. III. Papantatea eretică, traducere din Vladimir Guettée, de Ilie Beleuță, cler. a. III.

Din domeniul pedagogiei: Educarea poporului și noi, de Trandafir Scorobet, cl. a. II.

Din domeniul literaturii: Poezii: Mice dor. Doina mamei, de Nicolae Regman, cl. a. III. Iovî, cântec popular, cules de Valeriu Literat, cl. a. I. Versificatori și poezi, studiu de Ioan Duma, cl. a. I. Poezii contemporani, studiu de Ioan Duma, cl. a. I. Mihai Sadoveanu, studiu de Ioan Duma, cl. a. I. O înțemplieră, noveletă de Ioan Duma, cl. a. I.

Discursuri: Cuvînt ocazional, rostit la ședința publică de Aurel Oancea, cl. a. III. Cuvînt festiv, menit a se rosti la ședința publică, de Ștefan Mircan, cl. a. III. Cuvînt funebru, rostit la înmormîntarea clericului absolvent Mihail Dăian, de Onisifor Ghibu, cl. a. II. Cuvînt funebru, rostit la înmormîntarea clericului Ioan Căldărea, de Ioan Rafiroiu, cl. a. II. Cuvînt funebru, rostit la înmormîntarea pedagogului Nicon Secălean, de Filon Flucus, ped. a. I.

Recenziuni: Recenziunea elaborată de Ștefan ința și credința” de Ioan Rafiroiu, cl. a. I.

Dintră acestea au fost premiate: Ființa și originea păgânismului, de Ioan Stanciu, cl. a. III. Educarea poporului și noi, de Trandafir Scorobet, cl. a. II. Mihai Sadoveanu, de Ioan Duma, cl. a. I. Au fost admise la I. ședință publică: Știința și credința, de Ilie Beleuță, cl. a. III. Cuvînt ocazional, de A. Oancea, cl. a. III. Ear' la a II ședință publică s'a rostit: Discurs ocazional, de Ștefan Mircan, cl. a. III.

Pe lângă aceste lucrări, s'au declamat în ședințele societății mai multe poezii, ear' corul și orchestra au executat mai multe piese. (Va urma).

Cărți și reviste.

„Poezii și novele” e titlul broșurei a 6-a din „Biblioteca literară a ziariului Libertatea”. Pe 40 pagini 8° conține trei poezii de Victor Bontescu sub titlul „Chei”, „Morta”, noveletă de Mihai Sadoveanu „Poveste dragă”, poezie de Al. Aciu, „Mătușa Stana”, noveletă de I. Agârbicesan, „Lăviera în capitala României și a Rusiei” (serbarea Paștilor), și „Ștejarul de la Cebea”, poezie de V. E. Moldovan.

Anuarul școlii comerciale sup. gr. or. române din Brașov pe anul școlar 1903—1904, publicat de directorul Arsenie Vlaicu, pe 108 pagini 8° mare conține un tractat despre „carierile abiturienților” (școlii comerciale), de A. Vlaicu și datele statistice școlare. Din acestea estragem următoarele: Personalul didactic a constat din 4 profesori ordinari, definitivi (intră cari și directorul), 2 profesori ordinari de la gimnaziu și școala reală, 1 catechet, 1 profesor provizor, 1 prof. suplinitor, 1 profesor de muzică, 1 prof. de gimnastică, 1 instructor de desen, și — pe lângă profesorul-catechet pentru religiunea gr. or. — din cateheții pentru elevii aparținători altor confesiuni. Cel mai bătrîn în serviciu e prof. Ioan Socaciu (24 ani), cel mai tiner prof. suplinitor Mihail Navrea (2 ani); cele mai multe ore pe săptămînă le-a avut prof. provizor Ioan Pricu (22), cele mai puține prof. de muzică G. Dima (2). Religiunea s'a propus numai în 3 ore pe săptămînă (câte 1 oră la fie-care clasă). Elevi înscriși: 30 pe cursul prim, 32 pe cursul II (dintră cari 4 au părăsit școala în cursul anului) și 21 pe cursul III. După religie au fost: 68 gr. ortodoksi, 12 gr. catolici, 3 ev. luterani (germani). După ocupațiunea părinților: 29 fii de agricultori și economi de vite, 24 fii de comercianți și industriași, 21 fii de funcționari publici, 6 fii de zileri și servitori, 2 fii de privatisti, pensionari etc., și 1 fiu de funcționariu privat. După locul nașterii: 20 din Brașov (oras), 13 din comitatul Brașov, 10 din c. Făgăraș, 8 din Caraș-Severin, 6 din com. Sibiu, câte 3 din com. Târnava-mare, Arad, Alba-inferiără, Sălaj și din România, câte 2 din com. Treiscaune, Hunedóra, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud și Timiș. Au fost clasificați la finea anului: în cl. primă 4 cu nota generală foarte bine, 8 cu bine, 7 cu suficient, 11 cu nesuficient (anume: 2 din 1 obiect, 3 din 2 obiecte, 6 din mai mult de 2 obiecte); în cl. a doua 5 cu foarte bine (Petru Manole din Bacifalu și Brutus Pecurariu din Seliște în com. Hunedóra f. b. din toate obiectele), 8 cu bine, 4 cu suficient, 11 cu nesuficient (a nume: 2 din 1 obiect, 3 din 2 obiecte, 6 din mai multe obiecte); în cl. a treia: 6 cu foarte bine (Ioan Mafteiu din Paloș și Dumitru Sîrbu din Dârste f. b. din toate obiectele), 4 cu bine, 10 cu suficient, 1 cu nesuficient din mai mult de 2 obiecte. La examen de maturitate au fost admiși 25 (absolvenți clasei III. și 5 fosti respinși în anul trecut); au făcut cu succes examenul scripturistic 24, dintră cari la es. verbal s'au supus 23, făcendu-i cu următorul rezultat: mături cu notă generală foarte bine 3, cu bine 6, cu suficient (simplu „maturi”) 7, respinși din câte un obiect la repetarea examenului în Septembrie 6, ear' 1 respins pentru todeauna. Stipendiați au fost: din cl. I. cu 100 cor. 4, cu 40 cor. 1, cu 40 cor. și prînz gratuit la „masa studenților” 1, cu prînz gratuit la „m. studenților” 2; din cl. II: cu 100 cor. 1, cu 90 cor. 1, cu întreținerea întreagă (în internatul „D. și Z. Ionciovici”) 1, cu prînz gratuit la „masa studenților” 3, din cl. III: cu 100 cor. 1, cu 40 cor. și prînz gratuit 2, cu prînz gratuit 3, cu întreținerea întreagă (în institutul Ionciovici) 1. Scutiți de didactru: 12 din cl. primă, 7 din cl. II. și 10 din cl. III. — În firul datelor anuarului mai conține: ordinul ministerial nr. 3640 din 1903 cu privire la esamenul de privatisti; regulamentul disciplinar al școlii, „instrucțiune pentru gazedele elevilor”, conspectul manualelor de învățămînt, raport despre starea fondurilor și fundațiunilor, despre mijloacele de învățămînt, despre societatea de lectură a elevilor, condițiunile de înscriere, și altele.

Din public.

Mulțămite publice.

Frumoasă noastră petrecere de casă din 25 Iunie c., ce loc de întîlnire și de plăcută distracție a fost pentru un mare număr de meseriași, de țărani și inteligenți, pe lângă câștigul moral, a adus și o frumoasă sumă la venitele Reuniunii.

Din venitul curat al petrecerei am adaus 60 cor. la fondul de 20 fl., întemeiat în scopul acquirării unei case cu hală de vîndare; 50 cor., fondului disponibil; suma de 15-60 cor., încasată prin subscribul president cu palaria „Dzeu vede”, am adaus-o la fondul vîduvilor și orfanilor meseriașilor nostri. La venitul curat e computată și suma de 5-18 cor., rezultată din incurgerile poștei umoristice (la venitul curat al poștei sunt a se calcula și 300 ilustrate nevîndute, în valoare de 18 cor.), și 1-20 cor., rezultată din vînzarea insigniilor dansatorilor. Drept îmbogățire a inventariului primim și cele 35 „mănere” necesare la fixarea tabelor cu numirile localităților pentru poștă, dăruite de harnicul nostru măsariu, de Emil Petruț.

Pe când îndrăsnim a aduce sincere mulțămite dirigentului corului dlui Candid Popa, inv., și harnicilor sei coristi (dame și domni), zeloselor postărițe (factori poștali), dlui Reschner, proprietariu al magazinului de musicalii, pentru bunăvoința arătată prin punerea la dispoziția noastră a celor 2 gramophone cu cari a executat mai multe arii, — ne exprimăm totodată recunoștința față de următorii suprasolvenți și anume: Dr. L. de Lemény, adv. 10 cor., Ștefan Moga, fronzelar, Ieronim Preda, dir. tipogr. arch., Leontin Simonescu, secr. metr., fie-care câte 2 cor., Ilust. Sa dl Dr. At. Marienescu, R. Simu, inv. pens., Pavel Cotoș, funcț. metr., Nicolae Togan, protopres., Vasile Stan, prof. sem., Victor Păcală, prof., Ilie Dănilă, sodal frizer, Victor Preda, măsaru măsăr (Avr-g), Dr. Enea Papiu, cand. de adv., Jucu, locot., (Lugos), P. Tincu, funcț. la „Albina”, Const. Popovici, not. pens., fie-care câte 1 cor., Petru Ilies, compactor, 60 fl., Iul. Fejérdy, 50 fl., Alexandru Luca, Petru Drăgan, sodal pielar, Iosif Boca, cismariu, fie-care câte 40 fl.

Sibiu, 12 Iulie n. 1904,

Victor Tordășanu
president.

I. Apolzan
notariu.

În urma amenințării cu închiderea școlilor confesionale din Certege, credincioșii gr. or. și gr. cat. în urma pactului făcut, în anul 1900 au edificat o școală corespunzătoare; spre acoperirea speselor onorate direcțiune a Institutului de credit și economii „Doina” din Cămpeni în anii 1902, 1903 și 1904 a dat ajutoriu de 250 cor., pentru care credincioșii ambelor confesiuni și pe calea acesta aduc mulțămii onoratei direcțiuni și acționarilor, rugînd pe Dzeu să-i țină mulți ani spre binele poporului român, ear' on. institut 'i doresc prosperare.

În anul 1902 s'a reparat biserica gr. or. română din Certege; fii cu fiece ei au contribuit în 1902 și 1903, spre acoperirea speselor făcute și anume: Sofia Cothigel lui Nicodin, 100 cor., Samira Anca m. Busgariu, 40 cor., Dumitru Trifa, 20 cor., erezii lui Simton Anca Ciup, 80 cor., erezii lui Ioan Chicidea Gala, 80 cor., Rusanda Trifa, Mihail Bolog, Nicolae Busgariu lui Iosif, Ioan Coroiu, Petru Chicidea, Nicolae Anca Ciuta, Ioan Busgariu tontea, Vasile Busgariu, Alexandru Crișan, Petru Borlea șoșiu, Nicolae Neșiu, Nicolae Marcu fontu, Ștefan Corcheș, Ioan Goidesiu, Ioan Busgariu Bordea, Petru Gașta cantor, Irimie Teocu, Ioan Corcheșiu buzeu, Rașia Chicidea lui Petru, Constantin Biru, fie care câte 10 cor., Petru Anca Ciuta, 5 cor., Nicolae Pliciu a știopului, 4 cor., toți din Certege și Vasile Curticiu pruncu din Cămpeni, 20 cor., ear' Ioan și Elena Marcu Plicu din Certege pentru lărgimea cimiterului un pămînt în valoare de 100 cor., ear' Ștefan Corcheșiu și soția Ana vestminte preoțești în valoare de 90 cor., a căror nume s'au înscris în cartea de aur a bisericii, înșă și pe calea acesta li-se aduce mulțămii din partea credincioșilor bisericii, dorind să-i țină Dzeu încă mulți ani spre fericirea familiilor și spre binele bisericii.

Iosif Cothigel
capelan și învîțătoriu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primește răspunderea.

Ioan Stanciu

zugrav de case

Sibiu, strada poplăcii 23

efectuește tot felul de lucrări ce cad în specialitatea sa. Asemenea pictază firme, prapori, [147] 5-5 icône ș. a.

Nr. 297 1904.

[169] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători în comunele mai jos numite din protopresbiteratul Alba-Iulia, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Aemariu, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
2. Bucerdea-vinósă, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
3. Cetea, 2 posturi, cu salariu de câte 600 cor. din cari 300 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.
4. Măgina, cu salariu de 600 cor., solvit anticipativ, pentru fie care lună, din cassa bisericeii, cuartir și lemne de foc.
5. Mihailiș, postul al doilea de învățătoriu, cu salariu de 600 cor. din cari 300 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.
6. Ciugudiu, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
7. Tăușiu, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
8. Rimeș-sat, cu salariu de 600 cor. din cari 200 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.
9. Brădești, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi își vor așterne cererile instruite conform normelor la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având de a se prezenta mai dinainte în comună, spre a face cunoștință cu poporul și a arăta dexteritatea în cântări, fiind după instituire îndatorăți de a conduce pe copii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Alba-Iulia, 16 Iunie 1904.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 324 1904.

[167] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Mihăești cu filia Făgetel, protopresbiteratul Dobra, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh, sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții vor avea să-și așternă petițiunile în termenul deschis, instruite conform prescrierilor legii, subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta, respective a celebra și a cunosca.

Dobra, 16 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Dobra, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Iosif Morariu
protopresbiter.

Nr. 434 1904.

[155] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoarești vacante din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrud, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Abrudsat, două posturi, cu salariu de câte 600 corone, solvibile în rate lunare anticipative, cuartir și lemne de foc.
2. Bucium-Cerbu, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
3. Bucium-Isbita, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
4. Carpiș, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
5. Ciuruleasa, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
6. Roșia cu Corna, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
7. Petrăngești cu Valea Bulzului, salariu 600 cor., cuartir și lemne de foc.
8. Galați, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.
9. Trămpoele, salariu 600 cor. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și subșternă cererile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis și să se prezenteze înainte de alegere poporului spre a-și arăta dexteritatea în cântări, apoi vor nota în petițiunile lor dacă după anii serviți în alte comune pretind cîncuenalii, pentru-ca comunele să se poată orienta la alegere.

În fine se face cunoscut că la posturile din Abrudsat, vor fi preteriti acei învățători, cari sunt capabili a instrui și conduce coruri vocale, pentru cari servicii vor fi special remunerati.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Abrud, în conțelegere cu comitetele parohiale con-cernente.

Abrud, 11 Iunie 1904.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 266 1904.

[176] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al doilea paroh în comuna bisericească Toplița-română cu raionul cuturilor: „Ciobotani, Zencani și Valea-de-jos“ pe baza concluderii comitetului parohial nr. XII 1904, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă emolumentele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Petenții cari au să dovedească, că posedă calificațiune completă pentru clasa I, au să așternă suplicile concursuali, instruite conform §-ului 15 litera a) din Regulamentul pentru parohii în termenul deschis, oficiului protopresbiterat subscris p. u. Szász Régen.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Reghin.
Reghinul-săsesc 19 Maiu 1904.

În conțelegere cu comitetul parohial:

Galaction Șagău
protopresbiter.

Nr. 345 1904

[165] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoareș vacant din comuna bisericească Iliamureșana, protopresbiteratul Iliia, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual de 600 cor., solvit din „fondul de bucate al parohiei gr. or. române din Iliia“ în rate lunare anticipative.
2. 1/2 din venitele cantonale, cari fac la an vre-o 60 corone.
3. Cuartir în natură.

Cel ce va fi ales ca învățătoriu fiind totodată și cantor este deobligat a și implini funcțiunile de cantor când nu este ocupat cu prelegerile în școală.

Respectivii concurenți să declare în petițiunile lor de concurs că anii de serviciu de la altă școală nu pretind a li-se computa la dreptul de cîncuenal.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat, și a se prezenta înaintea alegere în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Iliia, la 10 Iunie 1904.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Iliia.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 564 1904

[177] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoarești în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Turda, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă următoarele emolumente:

1. Agârbicieu, salariu 600 cor., solvibil în rate lunare anticipative, cuartir în edificiul școlii, grădină și lemne de foc.
2. Banabic, salariu 600 cor., cuartir în natură, grădină și lemnele necesare de încălzit.
3. Botez, salariu 600 cor., și anume 400 cor. parte din repartitie, parte din folosirea alor 25 jugere pământ, și din stole, ear' restul de 200 cor. din ajutoriu votat din fondul școlar eparhial, cuartir, grădină și lemne de foc. Postul este împreunat cu cantoratul.
4. Cristeș, salariu 600 cor., cuartir, grădină și lemne de foc.
5. Gabud, salariu 600 cor., relut pentru cuartir și lemne.
6. Hărășeș, salariu 600 cor., din repartitie și cassa bisericeii, cuartir, grădină și lemne de foc.
7. Hidiș, salariu 600 cor., relut de cuartir, competență pentru grădină și lemne de foc.
8. Mueru, salariu 600 cor., grădină, cuartir și lemne de foc. Alesul va provede și cantoratul.
9. Sopor, salariu 600 cor., cuartir, grădină și lemne de foc. Fintoriul învățătoriu va fi și cantor.

Cîncuenalele la toate posturile se vor socoti de la ziua intrării în post.

Refectanții vor avea să țină strănă în Dumineci și sărbători și sunt invitați a se prezenta în comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Cererile instruite în regulă să se așternă în termenul preînt subsemnatului oficiu de la care se pot lua și informațiuni mai speciale.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetele parohiale con-cernente.

Turda, 20 Iunie 1904.

Jovian Murășian
protopresbiter.

Nr. 216 1904

[172] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Murș-Oșorheiu, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Erdősangeorgiu și Veta, cu salariu anual de câte 600 cor. din repartitie, cuartir și grădină.
2. Medesfalău, post împreunat cu cantoratul cu salariu de 600 cor.: 300 cor. din cassa bisericeii, 200 cor. de la popor și venitele cantonale compute în 100 cor., cuartir în edificiul școlar și grădină.
3. Nasna, cu salariu de 600 cor. din repartitie, grădină și relut de cuartir 20 cor.
4. Petea de câmpie, un post împreunat cu cantoratul, cu salariu de 360 corone, dintră cari 172 cor. din lada bisericeii și 188 cor. din repartitie, și usufructul la 12 jug compute în 240 cor., cuartir în edificiul școlar și grădină.

Ca cantor va beneficia învățătoriu pe lângă venitele de mai sus și de venitele stolare îndatinate. Întră candidați vor fi primiți numai concurenții, cari au absolvat în vre-un institut pedagogic confesional gr. or.

Cîncuenalele se compută de la instituirea definitivă și serviciul neîntrerupt în respectiva comună.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi sunt îndatorăți a conduce în toate Duminecile și sărbătorile cântările liturgice cu elevii și a se prezenta în vre o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul, ear' suplicile de concurs instruite conform normelor din vigoare a le așterne subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat, și cari pe lângă plata de concurs ar mai face pretensiuni și la cîncuenale după anii serviți în alte comune, au să-și espună acele pretensiuni în petițiunile lor de concurs, pentru-ca comunele să se știe orienta la alegere.

Nasna, 16/29 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Murș-Oșorheiu, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Stefan Russu
adm. prot.

Nr. 516 1904.

[174] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători în comunele mai jos numite, din protopresbiteratul Orăștie, prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Balșa, un post, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir în natură și lemne de foc.
2. Homorod Suseni, școală comună cu Homorod-Joseni, salariu 600 corone, cuartir și lemne de foc.
3. Mermezeu, salariu 600 cor., cuartir în edificiul școlii și 4 m lemne de foc aduse la școală.
4. Mada, salariu 600 cor., cuartir liber și lemne de foc.
5. Reșget, salariu 600 cor. din cari 400 cor. din repartitie ear' 200 din interesele imprumutului de stat, lemnele de lipsă la încălzirea școlii de la comuna politica și cuartir liber.
6. Pischiș, salariu 440 cor. în bani, un agru de 21/2 jug. de prima clasă prețuit cu 120 cor. arândă anuală, 4 jug. de pășune pentru 10 vite mari sau 50 de oi, calculată în 36 cor., o parte de pădure socotită în 4 cor. Total 600 cor. Pentru conferență 10 cor. 2 stângini de lemne pentru încălzitul școlii și a odăii învățătorului și cuartir liber în o odăie.
7. Poiana, salariu 600 cor. din repartitie de la popor, 26 corone pentru conferență și scripturistica, cuartir liber în edificiul școlii, grădină de legumi, lemnele necesare de foc și dacă respectivul va fi în stare de a forma în decursul anului dintră elevii școlii sau tinerimea adultă un cor de cel puțin 2 voci, va primi un onorariu de 50 cor.

Recurenții, cari pe lângă plata din concurs, ar mai face pretensiuni și la cîncuenale, după anii serviți în alte comune, au să-și espună acelea pretensiuni în petițiunile lor de concurs, pentru-ca comunele să se știe orienta la alegere.

Învățătorii aleși sunt obligați a instrui elevii în școală de repetițiune și de pomărit, a învăța cântările bisericești și a cânta cu ei în biserică. Cei cari vor dovedi că sunt apți de a instrui în cor, vor fi preferați.

Refectanții la vre-unul din aceste posturi au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești și tipic.

Concursurile instruite prescrierilor din vigoare au a se așterne în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Orăștie, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 631.

[178] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Gușterița din protopresbiteratul gr. or. Sibiu se publică concurs nou conform rezoluțiunei venerabilului consistoriu arhid. dto 22 Iunie a. c. nr. 6165 bis. cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru dotațiunea de la stat.

De la refectanții la acest post se cere să aibă și calificațiunea de opt clase gimnasiale, și astfel instruite suplicile conform normelor din vigoare, să le așternă la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având a se prezenta înainte de ziua alegerii în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică din comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântări și tipic.

Sibiu, 22 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. Sibiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Nr. 466 1904.

[171] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de învățătoriu la școia română gr. or. din Zlatina, protopresbiteratul Abrud, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salariu anual de 600 cor. și venitele cantorului I., cel puțin 200 corone.

Se recere de la concurent să aibă IV clase gimnasiale și esamenul de calificațiune cel puțin cu bine, apoi să fie cântăreți buni având să ocupe locul de cantor prim, în care cas e obligat în Dumineci și sărbători să cânte la strana primă și să poată forma cor cu băeții de școală și adulții.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post își vor subșterne, petițiunile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis și se vor prezenta înainte de alegere în comună, pentru a și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Abrud, în conțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 21 Iunie 1904.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 981 1904

[175] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor vacante învățătoarești din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Agnita, cu salariu de 600 cor., din alodiul comunal 150 cor., și 450 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
2. Bărghiș, cu salariu de 600 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
3. Bendorf, cu salariu de 600 corone, din alodiul comunal 200 cor., de la regim 320 cor. și 80 cor. din repartitie pe popor, cuartir și o sorte de lemne din pădurea comunală.
4. Ighisdurof-român, cu salariu de 600 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
5. Nocrichiu, cu salariu de 600 cor., 120 cor. de la regim, 480 cor. repartitie pe popor, cuartir, grădină și lemne de foc.
6. Prostea, cu salariu de 600 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
7. Ruja, cu salariu de 600 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
8. Șomartin, cu salariu de 600 cor., 410 cor. de la regim și 190 cor. din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
9. Șulumberg, cu salariu de 600 cor. din fondul școlar și din repartitie pe popor, cuartir și lemne de foc.
10. Verd, cu salariu de 600 cor., din alodiul comunal 140 cor., din fondul bisericeii 160 cor., din repartitie pe popor 300 cor., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat, și înainte de alegere a se prezenta poporului în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică, spre a și arăta dexteritatea în tipic și cântări, în comunele Ighisdurof-român, Nocrichiu și Prostea, concurenții au a presta în Dumineci și sărbători și serviciul cantoral în biserică.

Bendorf, în 23 Iunie 1904.

În conțelegere cu comitetele parohiale con-cernente.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Agnita,

Nicolae Gavrea
adm. prot.